

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 3.0. Nisan 2014

Sayı: 1374

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na

2972 sayılı Mahalli İdareler İle Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanununda değişiklik yapılmasına ilişkin kanun teklifim ve gerekçeleri ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

Av. Gürkut ACAR
Antalya Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Kişileri			
Esas Komisyon	Anayasa			
Tarih:	13 Mayıs 2014	E. No:	2/2014	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
TBMM BAŞKANI				

13.05.2014
13.05.2014
13.05.2014

13.05.2014
13.05.2014
13.05.2014

TBMM	
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ	
02 Mayıs 2014	
Numara:	

REPORT

SECRET
10-7-76

T B M M
KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI

02 Mayıs 2014

No : 303499

GENEL GEREKÇE

Türkiye'nin idari yapısı temel olarak merkezi idare ve yerel yönetimler olarak belirlenmiştir. AKP iktidarı, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açık olduğu dönemde çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerle merkezi idarenin teşkilat yapısını alt üst etmiştir. Yerel yönetimler konusunda ise 6360 sayılı "On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile belediyelerin ve özellikle de büyükşehirlerin yapısı değiştirilmiştir. Büyükşehirler, "bütünşehir" olarak düzenlenmiştir.

Düzenleme ile 29 ilde farklı bir idari yapılanma, 52 ilde ise farklı bir yapılanmaya gidilmiş, ikili bir yönetim sistemi getirilmiştir. Bu arada çok sayıda belediye de kapatılmıştır.

İktidara seçim kazandırma amaçlı, kırsaldaki oyların şehir merkezlerinde etkilemesi amaçlı yapılan bu düzenlemenin Türkiye'nin Anayasa'da belirlenen idari sistemine uymadığı açıktır. Ancak, bu itirazlar dikkate alınmamıştır.

Altyapısı hazırlanmadan yapılan düzenleme, bir çok sorunu da beraberinde getirmiştir. Bütünşehir sistemine geçilirken, büyükşehir belediyelerinin meclis yapısını düzenleyen Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunu'nda bir değişikliğe gidilmemiş, bu da temsilde adaleti olumsuz etkilemiştir. Az nüfuslu çok sayıda ilçenin, nüfusu 3-4 katı büyük olan ilçelerden daha fazla sayıda meclis üyesini, büyükşehir belediye meclislerine gönderdiği bir yapı ortaya çıkmıştır.

Aydın, Antalya ve Eskişehir gibi illerde nüfusun büyük bölümü merkezde olmasına karşın, büyükşehir ve merkez ilçelerde kazanan parti büyükşehir meclislerinde daha az sandalyeye sahip olmaktadır.

Antalya örnek alındığında; yaklaşık 1 milyon kişinin yaşadığı merkez ilçelerden belediye başkanları da dahil edildiğinde, büyükşehir meclisine 35 üye seçilirken, yine yaklaşık 1 milyon kişinin yaşadığı doğu ve batı ilçelerinden 65 üye büyükşehir meclisine girmektedir.

Burada büyük bir adaletsizlik olduğu açıktır. Bütünşehir uygulaması ile kırsal kesimin oylarıyla merkezdeki oylar boğdurulmaktadır.

Sistemde değişiklik olmaz ise nüfusun büyük bölümünün yaşadığı büyük ilçeler, "bütünşehir" meclislerinde azınlık durumuna düşecektir. Bu durum adil değildir. Yurttaşların oylarının, belediye meclislerine adil bir şekilde yansması gereklidir.

Kanun teklifi ile büyükşehir meclisi üyelikleri için ilçelerin nüfuslarına göre bir sisteme gidilmesi, ilçelerin nüfus büyüklüğü oranında büyükşehir meclislerinde temsil edilmesi, adaletsizliğin önlenmesi amaçlanmıştır.

MAHALLİ İDARELER İLE MAHALLE MUHTARLIKLARI VE İHTİYAR HEYETLERİ SEÇİMİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 18/1/1984 tarihli ve 2972 Mahalli İdareler İle Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanununun 6 ncı maddesinin a bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Büyükşehir belediye meclisi üyelikleri için belediye hudutları içinde kalan ilçelerden son nüfus sayımı sonuçlarına göre;
Nüfusu 25 000'e kadar olan ilçelerde 2,
Nüfusu 25 001'den 50 000'e kadar olan ilçelerde 4,
Nüfusu 50 001'den 100 000'e kadar olan ilçelerde 7,
Nüfusu 100 001'den 200 000'e kadar olan ilçelerde 9,
Nüfusu 200 001'den 300 000'e kadar olan ilçelerde 11,
Nüfusu 300 001'den 400 000'a kadar olan ilçelerde 13,
Nüfusu 500 001'den 1 000 000'a kadar olan ilçelerde 15
Asıl üyelik ve aynı sayıda yedek üyelik hesaplanır.

MADDE 2-Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3-Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

